

Komisje Edukacji
Eluś

**Projekt uchwały
z dnia 17.02.2025**

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY IWANOWICE**

z dnia 27 lutego 2025 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Iwanowicach na lata 2025-2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) w związku z art. 176, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49 ze zm.), **Rada Gminy Iwanowice uchwala, co następuje:**

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Iwanowicach na lata 2025–2027, stanowiący załącznik nr 1 do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Iwanowice.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WÓJT
Robert Lisowski
Robert Lisowski

Natalia Trzaska
Natalia Trzaska
ADWOKAT

Uzasadnienie

Obowiązek podjęcia uchwały wynika z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2025 poz. 49 ze zm.).

Rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu swoich funkcji Gmina w ramach zadań własnych ma zapewnić wsparcie poprzez organizację systemu i wyposażenie go w odpowiednie narzędzie. W tym celu m. in. opracowuje 3-letnie programy wspierania rodziny.

Program zawiera kierunki działań zmierzających do tworzenia warunków dla prawidłowego funkcjonowania i wychowywania dzieci w rodzinach naturalnych.

Celem programu jest wspieranie rodzin mających problemy z wypełnieniem swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapobieganie dysfunkcyjności rodzin przy współpracy samorządu, organizacji pozarządowych i innych instytucji zajmujących się rodziną.

Mając na uwadze powyższe zasadnym jest podjęcie niniejszej uchwały.

WÓJT
Robert Lisowski

Natalia Trzaska

ADWOKAT

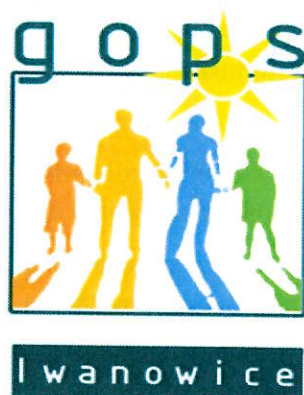
07/05/2025 Natalia Trzaska

07/05/2025

Załącznik Nr 1
do uchwały Nr
Rady Gminy Iwanowice
z dnia 27 lutego 2025 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W IWANOWICACH NA LATA 2025-2027

**„JEŻELI NIE MOŻESZ ROBIĆ RZECZY WIELKICH,
RÓB MAŁE RZECZY W WIELKI SPOSÓB.”**

-Napoleon Hill

Spis treści

Wstęp.....	3
I Postawa Prawna.....	5
II Diagnoza sytuacji rodzin	6
1.Charakterystyka demograficzna i społeczna Gminy Iwanowice	6
2. Sytuacja rodziny i dziecka w Gminie Iwanowice	9
3. Wsparcie udzielane rodzinom w gminie Iwanowice	37
4. Zasoby wspierające rodzinę i dziecko w gminie Iwanowice	41
5. Przemoc domowa -Procedura „Niebieskie Karty”	44
6. Analiza SWOT	50
III Cele i zadania Programu na lata 2025-2027	52
Cele szczegółowe:	52
Cel szczegółowy: 1. Kształtowanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodzin oraz podniesienie ich świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny.	53
Cel szczegółowy: 2. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin doświadczających trudności opiekuńczo-wychowawczych.....	55
Cel szczegółowy: 3. Zapewnienie bezpieczeństwa dziecka i rodzinie.	57
Źródła Finansowania	58
IV Monitoring i ewaluacja programu	58
Spis tabel:.....	59
Spis wykresów:.....	60
Załączniki:.....	60

„Najważniejsza rzecz w życiu to rodzina. Najpierw ta, w której się urodziłeś, później ta, którą sam stworzyłeś.”

Peter Sellers

Wstęp

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Iwanowice na lata 2022-2024 został przyjęty uchwałą Nr XLI/475/2022 Rady Gminy Iwanowice z dnia 29 września 2022r. Program powstał w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie art. 176 pkt 1 ww. ustawy do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. W programie wyodrębniono m.in. cele, działania, analizę i wskaźniki. Dla potrzeb opracowania programu przeprowadzono analizę SWOT, która obrazuje silne, a także słabe strony, szanse oraz zagrożenia, mające wpływ na realizowane przez gminę zadania w tym zakresie, których rozwiązanie powinno stać się przedmiotem działań w latach 2025-2027. Przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wyznaczają dwa zasadnicze obszary działania:

- w pierwszym z nich kładzie się nacisk na utrzymanie dzieci w naturalnym środowisku,

- w drugim natomiast - na zapewnienie sprawnie funkcjonującego systemu pieczy zastępczej

w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowywania dziecka przez rodziców. Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego i dokonaniu analizy sytuacji rodziny, zostaje przedzielony Asystent Rodziny.

Do jego zadań należy: opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną, we współpracy z członkami rodziny i pracownikiem socjalnym ośrodka pomocy społecznej, który zdiagnozował w rodzinie trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych; opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej; udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego; udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, problemów wychowawczych z dziećmi; wspieranie aktywności społecznej rodzin, motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych; udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej; motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych; udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychologiczno-edukacyjnych podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin; prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci; realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną; dokonywanie okresowej, nie rzadziej niż co pół roku, oceny sytuacji rodziny i przekazywanie jej podmiotowi go zatrudniającemu; monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną; sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach; współpraca z jednostkami administracji rządowej

i samorządowej, zespołami interdyscyplinarnymi lub grupami diagnostyczno- pomocowymi do spraw przeciwdziałania przemocy, jak również z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami, specjalizującymi się w działaniach na rzecz rodziny.

I Postawa Prawna

Podstawę prawną do opracowania programu stanowią następujące akty prawne:

1. ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
2. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.,
3. ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.
4. ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
5. ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
6. ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
7. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
8. ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
9. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

II Diagnoza sytuacji rodzin

1. Charakterystyka demograficzna i społeczna Gminy Iwanowice

Gmina Iwanowice położona jest w województwie małopolskim, w północnej części powiatu krakowskiego. Leży na pograniczu Wyżyny Miechowskiej i Jury Krakowsko-Częstochowskiej,

a od Krakowa dzieli ją 20 km. Gminy sąsiadujące: Gołcza, Skąta, Zielonki, Michałowice, Kocmyrzów-Luborzyca, Słomniki.

Zajmuje powierzchnię 70,6km²

Liczba mieszkańców 9166

Gęstość zaludnienia 138 osób/km²

Poniższe tabele obrazują strukturę ludności na terenie gminy Iwanowice w latach 2021-2023r. Na przestrzeni lat 2018 - 2023 największy przyrost liczby mieszkańców zanotowały: Żerkowice (12,86 %) oraz Sułkowice (9,22 %), Narama (9,58 %). Ubytek w liczbie ludności odnotowano w 10 sołectwach, z czego najwyższy wystąpił w Domiarkach (-11,58 %) oraz Lesieńcu (-6,54 %).

Tabela 1. Demografia na przestrzeni lat 2018-2023

Miejscowość	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2018 - 2023
Biskupice	375	381	375	375	380	366	-2,40%
Celiny	677	678	674	672	676	666	-1,62%

Damice	295	289	287	295	293	293	-0,68%
Domiaraki	190	174	170	165	170	168	-11,58%
Grzegorzowice Małe	178	177	181	187	180	182	2,25%
Grzegorzowice Wielkie	266	264	266	263	260	259	-2,63%
Iwanowice Dworskie	551	544	553	559	546	543	-1,45%
Iwanowice Włościańskie	556	558	560	560	560	557	0,18%
Krasieniec Stary	296	293	292	295	304	307	3,72%
Krasieniec Zakupny	337	338	332	335	335	356	5,64%
Lesieniec	172	165	162	162	167	161	-6,40%
Maszków	595	597	607	614	612	62	4,87%
Narama	898	912	942	944	964	984	9,58%
Poskwitów	684	682	676	678	679	672	-1,75%
Przestańsko	199	205	204	210	214	216	8,54%
Sieciechowice	1125	1135	1132	1148	1131	1120	-0,44%
Sułkowice	412	419	421	430	445	450	9,22%
Widoma	345	339	352	351	348	351	1,74%
Władysław	149	145	146	148	150	147	-1,34%
Zagaje	67	65	68	66	66	63	-5,97%
Zalesie	322	325	321	325	330	330	2,48%
Żerkowice	311	322	337	343	342	351	12,86%
Razem	9000	9007	9058	9125	9152	9166	1,84%

Źródło: Urząd Gminy Iwanowice, Referat Spraw Obywatelskich.

Mieszkańcy Gminy Iwanowice w okresie od początku do końca 2023 r. liczba stałych mieszkańców gminy Iwanowice wg stanu na dzień 31.12.2023 r., na podstawie danych z prowadzonego przez gminę Iwanowice rejestru mieszkańców wynosiła 9166 osób, w tym 4600 kobiet i 4566 mężczyzn. W stosunku do roku 2022 odnotowano wzrost liczby mieszkańców o 14 osób. Liczba ludności gminy Iwanowice w roku 2023 w podziale na kobiety i mężczyzn. Według stanu na 31 grudnia 2023 rok stopa bezrobocia w gminie wyniosła 3,2%. Stopa bezrobocia dla powiatu wynosi 2 % dla województwa wynosi 4,4%. Liczba osób zarejestrowanych w gminie Iwanowice wynosiła 133, w tym 48,87 %

stanowiły kobiety 51,13% mężczyźni. Udział długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby ludności wyniósł 57,90%. W zasobach infrastruktury społecznej gminy znajduje się jeden żłobek

dysponujący 23 miejscami, 5 przedszkoli wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach, dysponujących 174 miejscami, 9 świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży w tym 8 przedszkolnych i 1 pozaszkolna.

Tabela 2. Liczba kobiet i mężczyzn według sołectw najliczniej zamieszkałych gminę w 2023r.

Miejscowość	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn	Razem
Biskupice	171	195	366
Celiny	331	335	666
Damice	145	148	293
Domiaraki	77	91	168
Grzegorzowice Małe	92	90	182
Grzegorzowice Wielkie	124	135	259
Iwanowice Dworskie	262	281	543
Iwanowice Włosciańskie	278	279	557
Krasieniec Stary	164	143	307
Krasieniec Zakupny	172	184	356
Lesieniec	76	85	161
Maszków	323	301	624
Narama	483	501	984
Poskwitów	347	325	672
Przestańsko	113	103	216
Sieciechowice	575	545	1120
Sułkowice	237	213	450
Widoma	176	175	351

Władysław	77	70	147
Zagaje	31	32	63
Zalesie	160	170	330
Żerkowice	186	165	351
Razem	4600	4566	9166

Źródło: Urząd Gminy Iwanowice, Referat Spraw Obywatelskich.

Do najliczniej zamieszkałych sołectw w 2023r. należą: Sieciechowice (1120 mieszkańców), Narama (984 mieszkańców) oraz Poskwitów (672 mieszkańców). Na przeciwnym biegunie znajdują się: Zagaje (63 mieszkańców), Władysław (147 mieszkańców) oraz Lesieniec (167 mieszkańców). Przeciętna liczba mieszkańców jednej miejscowości w 2023 roku wynosiła 416 mieszkańców.

Tabela 3. Przyrost naturalny w 2023r.

Rok	Liczba urodzeń	Liczba zgonów	Przyrost
2023	71	83	-8

Źródło: Urząd Gminy Iwanowice, Referat Spraw Obywatelskich.

Analizując powyższe dane można zauważyć malejące wskaźniki dotyczące ogólnej liczby mieszkańców w naszej gminie.

2. Sytuacja rodziny i dziecka w Gminie Iwanowice

Analiza sytuacji rodziny i dziecka w środowisku lokalnym została dokonana na podstawie wiedzy doświadczonych pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iwanowicach oraz przeprowadzonych badań ankietowych wśród przedstawicieli instytucji z terenu Gminy, które na co dzień pracują z rodzinami, m.in. placówek oświatowych, pomocy społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnego Centrum Kultury i Bibliotek w Iwanowicach, służby zdrowia, policji, organizacji pozarządowych i Kościoła Katolickiego. Badania zostały przeprowadzone we wrześniu 2024r.

Do analizy przedłożono 44 wypełnionych anonimowo ankiet, w których badani respondenci odnieśli się do wybranych problemów, zagadnień dotyczących sytuacji rodziny i dziecka w Gminie. Pytania były zamknięte i otwarte, ankietowani mieli możliwość wyboru kilku odpowiedzi.

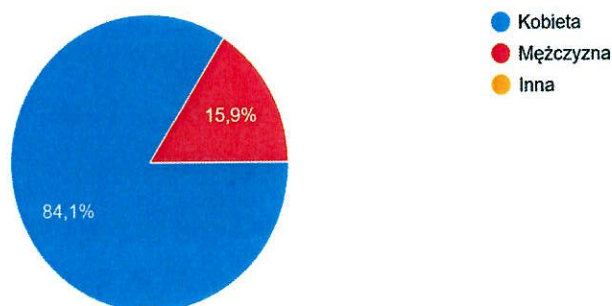
Poniższe wykresy i tabele obrazują podstawowe informacje o osobach biorących udział w badaniach ankietowych. Zarówno dorośli respondenci, jak i młodzież oraz dzieci biorący udział w badaniach zostali zapytani o płeć. Z uzyskanych informacji wynika, że 37 osób to kobiety, a 7 osób to mężczyźni. Poniższy wykres obrazuje jak procentowo rozkłada się udział kobiet czyli 84,1% i mężczyzn czyli 15,9% w przeprowadzonym badaniu ankietowym.

Ankietowani zostali zapytani o podstawowe informacje takie jak: wiek, wykształcenie, stan cywilny oraz czy reprezentują instytucję lub są mieszkańcami gminy. Poniższe wykresy prezentują pozyskane w tych zakresach wyniki.

Wykres 1. Płeć mieszkańców gminy Iwanowice

Płeć

44 odpowiedzi

Źródło; dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

W przeprowadzonych badaniach udział wzięło:

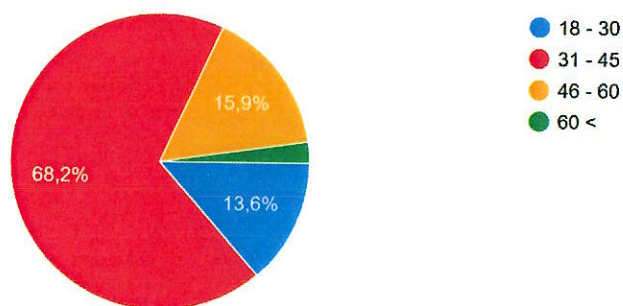
-kobiety 84,1%,

-mężczyźni 15,9%

Wykres 2. Wiek badanych osób

Wiek

44 odpowiedzi

Źródło; dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Z przeprowadzonych badań wynika, że:

-wiek 18-30 lat-13,6%,

-wiek 31-45 lat 68,2%,

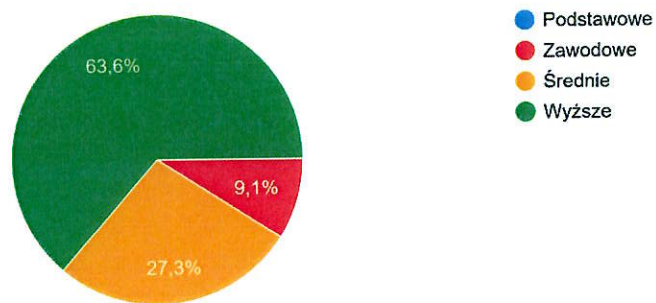
-wiek 46-60 lat-15,9%,

-wiek 60 lat pozostałe,

Wykres 3. Wykształcenie

Wykształcenie
44 odpowiedzi

Źródło; dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

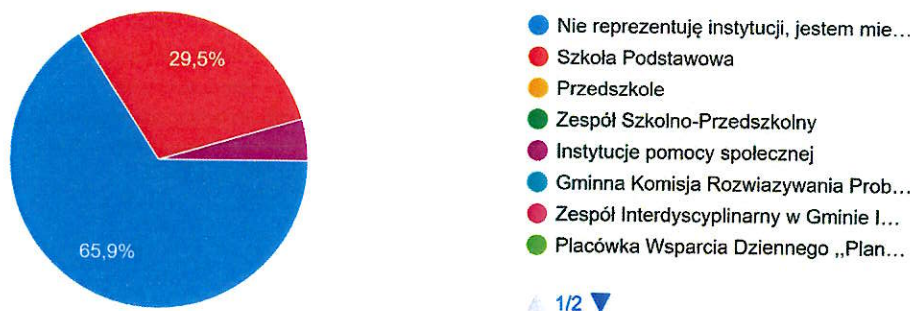
W przeprowadzonym badaniu wzięły osoby z wykształceniem:

- zawodowym 9,1%,
- średnim 27,3%,
- wyższym 63,6%,
- podstawowym brak.

Wykres 4. Reprezentowana instytucja

Reprezentowana instytucja/organizacja
44 odpowiedzi

Źródło; dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

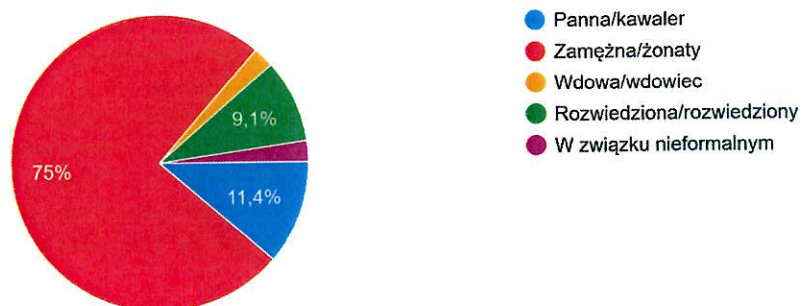
Z powyższych odpowiedzi wynika:

- nie reprezentuję instytucji, jestem mieszkańcem gminy Iwanowice 65,9%,
- Szkoła Podstawowa 29,5%,
- Przedszkole 0%,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny 0%,
- Instytucje Pomocy Społecznej 4,6%
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Iwanowicach 0%,
- Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Iwanowice 0%,
- Placówka Wsparcia Dziennego „Planeta Marzeń” w Grzegorzowicach Wielkich 0%,

Wykres 5. Stan cywilny

Stan cywilny
44 odpowiedzi

Źródło; dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Stan cywilny ankietowanych osób:

- panna/kawaler 11,4%,
- zameężna/ żonaty 75%,
- wdowiec 2,5%,
- rozwiedziona/rozwiedziony 9,1%,
- w związku nieformalnym 2,5%,

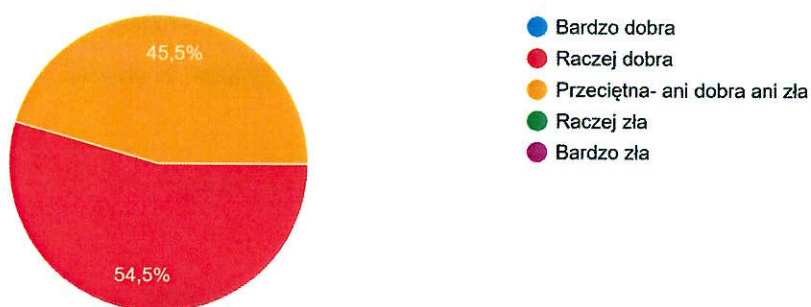

Wykres 6. Sytuacja materialno-bytowa rodzin z terenu gminy Iwanowice

Odpowiedzi respondentów obrazuje poniższy wykres.

Proszę ocenić jaka według Pana/Pani jest sytuacja materialno-bytowa rodzin z terenu gminy Iwanowice. (wybierz jedną odpowiedź)

44 odpowiedzi

Źródło; dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Jak wynika z powyższego wykresu 54,5% wskazało, że sytuacja materialno- bytowa rodzin z terenu Gminy jest dobra, inni ankietowani odpowiedzieli, że sytuacja jest przeciętna- ani dobra ani zła.

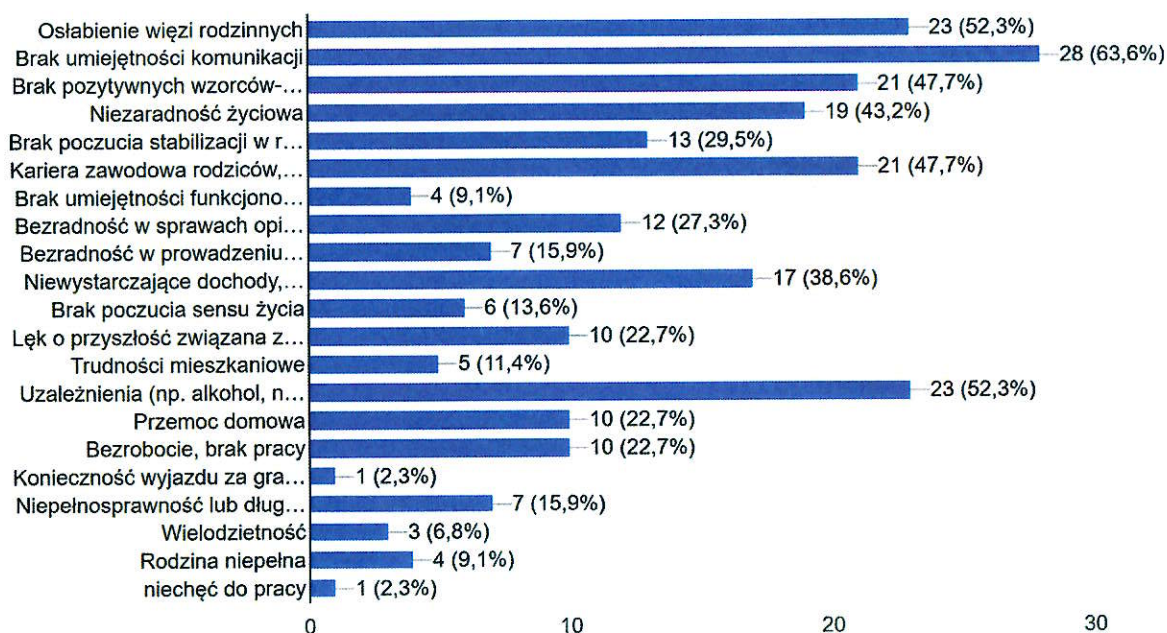
W kolejnym pytaniu poproszono badanych o zaznaczenie najczęściej występujących problemów w rodzinach zamieszkujących teren gminy Iwanowice. Na poniższym wykresie można zobaczyć jak rozłożyły się odpowiedzi.

Wykres 7. Problemy, które najczęściej występują w rodzinach

Według Pana/Pani jakie są najczęściej występujące problemy w rodzinach? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

44 odpowiedzi

Źródło: dane z badań ankietowanych przeprowadzonym w środowisku lokalnym, opracowanie własne.

Do najważniejszych problemów, które dotykały rodziny, respondenci zaliczyli:

- osłabienie więzi rodzinnych (52,3%),
- brak umiejętności komunikacji (63,6%),
- brak pozytywnych wzorców (47,7%),
- niezaradność życiowa (43,2%),
- brak poczucia stabilizacji w rodzinach (29,5%),

- kariera zawodowa rodziców (47,7%),
- brak umiejętności funkcjonowania w środowisku (izolacja, marginalizacja 9,1%),
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (27,3%),
- bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego (15,9%),
- niewystarczające dochody, ubóstwo (38,6%),
- brak poczucia sensu życia 6(13,6%),
- lęk o przyszłość związana z sytuacją geopolityczną (22,7%),
- trudności mieszkaniowe (11,4%),
- uzależnienia (np. alkohol i nikotyna 52,3%),
- przemoc domowa (22,7%),
- bezrobocie, brak pracy (22,7%),
- konieczność wyjazdu za granicę w poszukiwaniu pracy (2,3%),
- niepełnosprawność (15,9%),
- wielodzietność (6,8%),
- rodzina niepełna (9,1%),
- niechęć do pracy (2,3%),

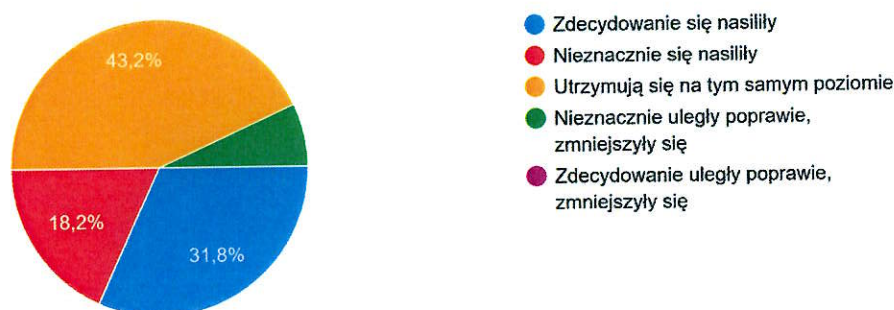

W następnym pytaniu ankiety respondenci zostali poproszeni o ocenę i czy na ile problemy rodzin z terenu gminy Iwanowice na przestrzeni ostatnich 3 lat nasiliły się?

Wykres 8. Nasilenie problemów w ostatnich 3 latach w gminie Iwanowice

Proszę ocenić czy i na ile problemy rodzin z terenu gminy Iwanowice na przestrzeni ostatnich 3 lat nasiliły się? (wybierz jedną odpowiedź)

44 odpowiedzi

Źródło: dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Na podstawie udzielonych odpowiedzi 43,2% osób uważa, że problemy utrzymują się na tym samym poziomie, 31,8% udzieliło odpowiedzi, że problemy nasiliły się, natomiast 18,2% udzieliło odpowiedzi, że nieznacznie się nasiliły.

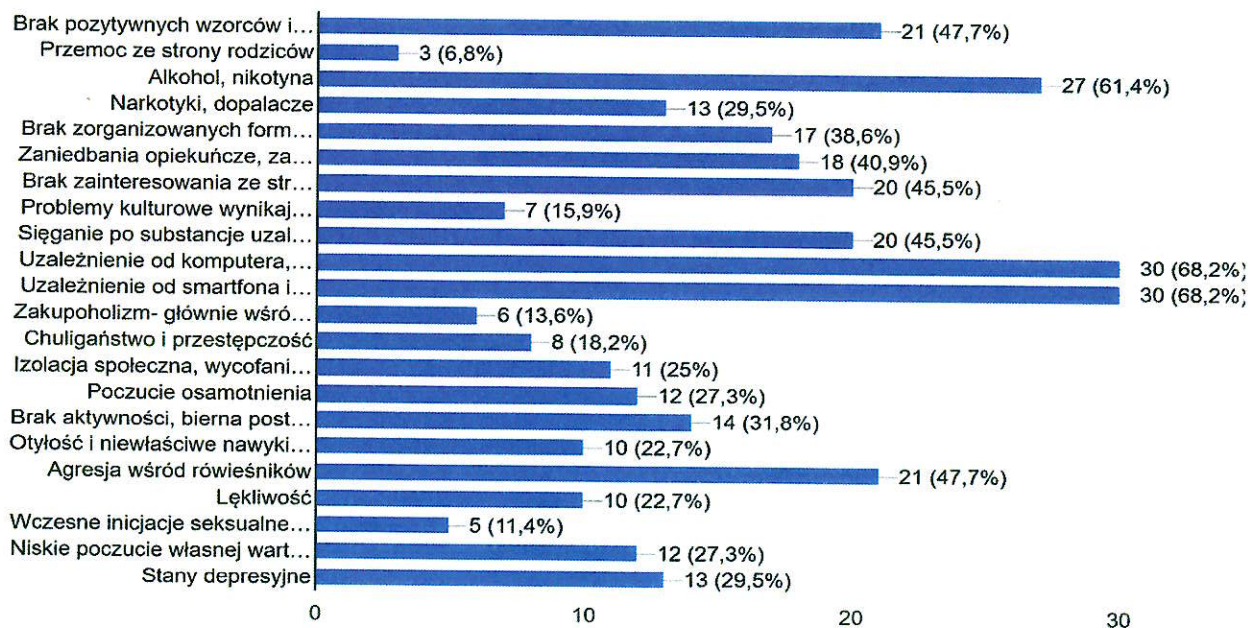

W kolejnym pytaniu ankiety, respondenci wskazywali negatywne zjawiska dotyczące dzieci i młodzieży, co przedstawia poniższe zestawienie.

Wykres 9. Negatywne zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży z terenu gminy Iwanowice

Jakie negatywne zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży można dostrzec najczęściej na terenie gminy Iwanowice? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

44 odpowiedzi

Źródło: dane z badań ankietowych przeprowadzonych na terenie gminy.

Do najważniejszych problemów, które najczęściej dotyczą rodziny w Gminie Iwanowice, respondenci zaliczyli:

-uzależnienie od komputera (68,2%),

- uzależnienie od smartfona (68,2%),
- alkohol, nikotyna (61,4%),
- agresja wśród rówieśników (47,7%),
- brak pozytywnych wzorców (47,7%),
- brak zainteresowania ze strony dorosłych (45,5%),
- sięganie po substancje uzależniające (45,5%),
- zaniedbania opiekuńcze (40,9%),
- brak zorganizowanych form spędzania wolnego czasu (38,6%),
- brak aktywności, bierna postawa (31,8%),
- stany depresyjne (29,5%),
- poczucie osamotnienia (27,3%),
- niskie poczucie własnej wartości (27,3%),
- izolacja społeczna, wycofanie z kontaktów towarzyskich (25%),
- otyłość i niewłaściwe nawyki żywieniowe (22,7%),
- lękliwość (22,7%),
- chuligaństwo i przestępczość (18,2%),
- problemy kulturowe (15,9%),
- zakupoholizm (13,6%),
- wczesne inicjacje seksualne (11,4%),

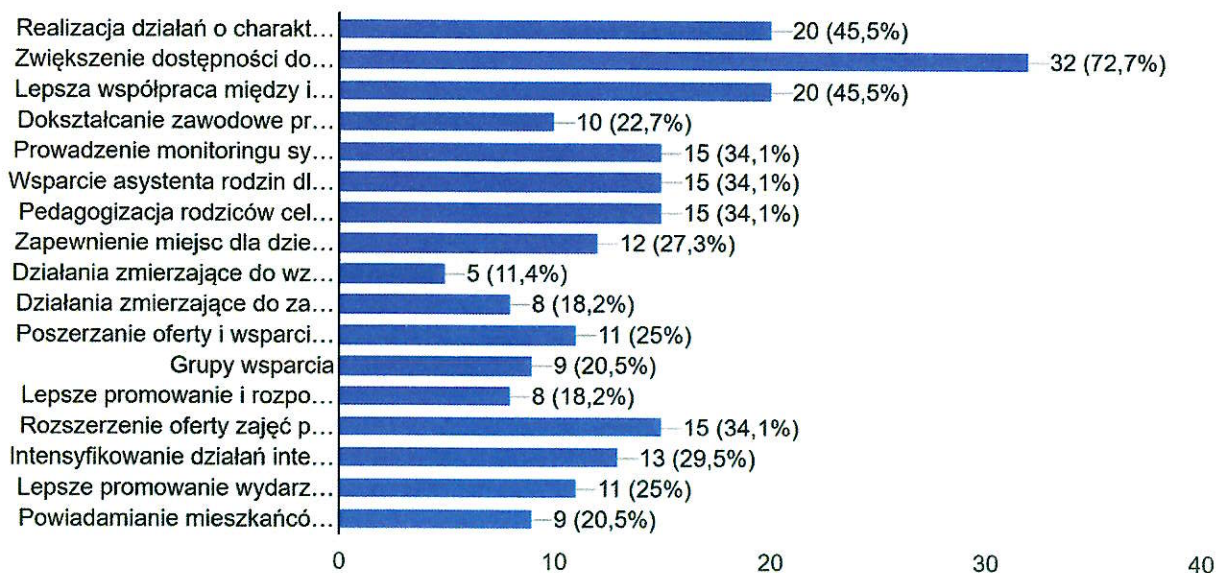

Odpowiadając na następne pytanie badani wyrazili opinie na temat działań jakie należy podjąć, aby ograniczyć występowanie problemów w rodzinach.

Wykres 10. Działania mające na celu zapobieganie lub ograniczenie występowania problemów w rodzinach z terenu gminy Iwanowice

Jakie działania mające na celu zapobieganie lub ograniczenie występowania problemów w rodzinach należy podjąć w gminie Iwanowice? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

44 odpowiedzi

Źródło: dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Do najistotniejszych działań, mających na celu zapobieganie lub ograniczenie występowania problemów w rodzinach respondenci zaliczyli:

-zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego, terapeutycznego, pedagogicznego) 72,7%,

- realizacja działań o charakterze profilaktycznym (np. zajęcia w placówkach oświatowych dla dzieci i młodzieży) 45,5%,
- lepszą współpracę między instytucjami działającymi na rzecz rodziny 45,5%,
- pedagogizacja rodziców celem wzmocnienia lub nabycia prawidłowych umiejętności opiekuńczo-wychowawczych (m.in. warsztaty, szkolenia) 34,1%,
- wsparcie asystenta rodzin dla rodzin z problemami opiekuńczo- wychowawczymi 34,1%,
- rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży 34,1%,
- prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem 34,1 %,
- intensyfikowanie działań integrujących rodziny np. pikniki, festyny turnieje rodzinne 29,5%,
- zapewnienie miejsc dla dzieci i młodzieży w placówkach wsparcia dziennego 27,3 %,
- lepsze promowanie wydarzeń 25%, poszerzenie oferty i wsparcia dla rodzin z niepełnosprawnością 25%,
- doksztalcanie zawodowe pracowników instytucji 22,7%,
- grupy wsparcia 20,5%,
- powiadomienie o wydarzeniach 20,5 %,
- działania zmierzające do zabezpieczenia 18,2 %,
- lepsze promowanie oferty pomocowej dla rodzin 18,2 %,
- działania zmierzające do wsparcia 11,4 %,

Analizując powyższy wykres należy podjąć takie działania, które wspomogą funkcje opiekuńcze, wspierające, terapeutyczne czy resocjalizacyjne mające na celu wzmocnienie lub odzyskanie jej zdolności w funkcjonowaniu społecznym.

W tym zakresie ważne jest:

- tworzenie i realizacja projektów i programów wspierających rodziny i ich dzieci, dostosowanych do konkretnej sytuacji danej rodziny;
- aktywizacja zawodowa rodzin w celu poprawienia swojej sytuacji materialnej oraz/lub objęcie pomocą finansową rodziny;
- objęcie opieką socjalną rodzin żyjących w trudnych warunkach materialnych;
- objęcie pomocą specjalistyczną rodzin mających problemy związane są ze zdrowiem zarówno rodziców, jak i dzieci;
- ułatwienie rodzinom dostępu do opieki medycznej, pedagogicznej, psychologicznej poprzez stworzenie preferencji w dostępie do specjalistów oraz udzielenie pomocy i wsparcia w podnoszeniu umiejętności wychowawczych rodziny i jej zdolności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych;
- wspieranie rodziny przez konsultacje i działania o charakterze edukacyjnym w zakresie prawidłowego wychowania i opieki nad dziećmi;
- wykorzystanie zasobów rodziny przy tworzeniu i realizacji projektów i programów wspierających rodziny, co w efekcie powinno przyczynić się do poprawy funkcjonowania rodziny;
- wykorzystanie zasobów środowiska zamieszkania rodziny w zakresie możliwości pomocy i wsparcia – pomoc sąsiedzka;
- w przypadku alkoholizmu w rodzinie, podjęcie działań zmierzających do osiągnięcia trzeźwości uzależnionego członka rodziny;
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich dostępu do dóbr kultury i obiektów sportowo-rekreacyjnych, umożliwienie im szerszego udziału w zajęciach pozalekcyjnych i pozaszkolnych, organizowanie dla nich wypoczynku letniego i zimowego;

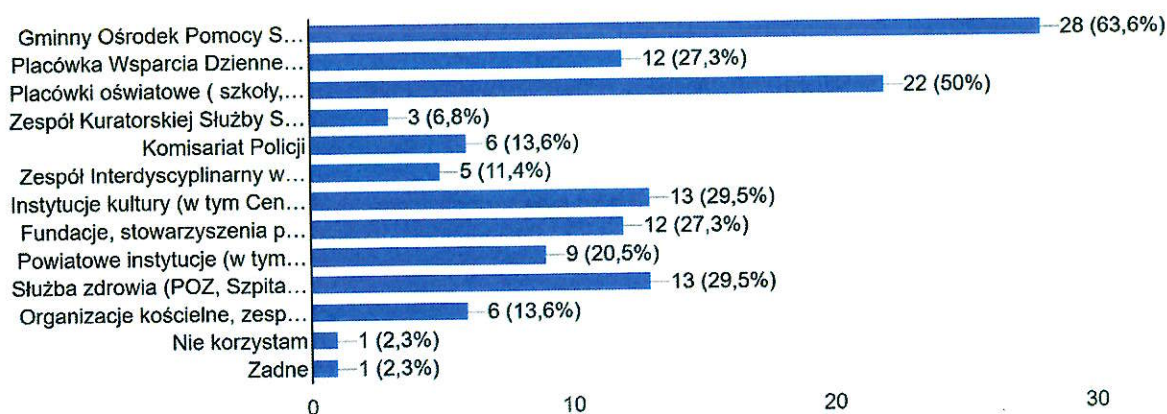
- kształtowanie świadomości ogólnej i opiekuńczo-wychowawczej rodziców i młodzieży jako potencjalnych rodziców, dostarczenie im wiedzy z zakresu funkcjonowania rodziny i jej roli wychowawczej, planowania rodziny;
- upowszechnienie dostępności poradnictwa wychowawczego, metodyczno- socjalnego, prawnego, rodzinnego mającego na celu zaspokajanie potrzeb i rozwiązywanie sytuacji kryzysowych w życiu rodziny.
- bieżące diagnozowanie i monitoring warunków życia rodzin.

W dalszej części ankiety respondenci zostali poproszeni, aby wskazać instytucje i organizacje, które swoją działalnością przyczyniły się do poprawy sytuacji rodzin.

Wykres 11. Instytucje i organizacje, które przyczyniły się do poprawy sytuacji rodzin na terenie gminy Iwanowice

Proszę wskazać instytucje i organizacje, które swoją działalnością przyczyniają się do poprawy sytuacji rodzin? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

44 odpowiedzi

Źródło: dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w środowisku lokalnym, opracowanie własne.

Podczas badania najczęściej wybieranymi instytucjami, które przyczyniły się do poprawy sytuacji rodzin jest:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Iwanowicach 63,6%,
- Placówki Oświatowe (szkoły, przedszkola) 50%,
- Służba Zdrowia (POZ, Szpitale) 29,5%,
- Instytucje kultury (GCKIB) 29,5%,
- Fundacje, stowarzyszenia (27,3%),
- Placówki Wsparcia Dziennego (27,3%),
- Powiatowe Instytucje (20,5%),
- Komisariat Policji (13,6%),
- Organizacje Kościelne (13,6%),
- Zespół Interdyscyplinarny (11,4%),
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej (6,8%),

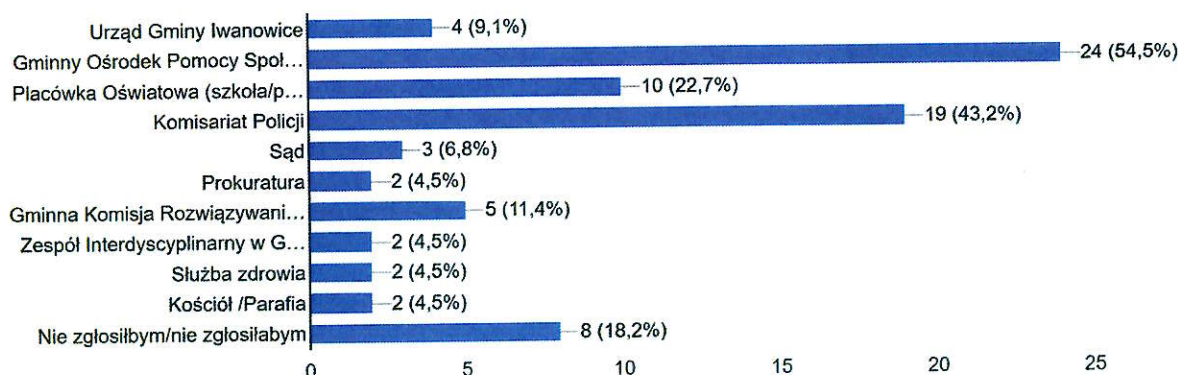

W dalszej części ankiety respondenci zostali poproszeni o udzielenie odpowiedzi do której instytucji zgłosiłby Pan/Pani swoje zaniepokojenie problemami rodziny z sąsiedztwa.

Wykres 12. Instytucje do których respondenci zaliczyli by swoje zaniepokojenie problemami rodziny z sąsiedztwa

Do której z instytucji zgłosiłby Pan/zgłosiłaby Pani swoje zaniepokojenie problemami rodziny z sąsiedztwa? (wybierz jedną odpowiedź)

44 odpowiedzi

Źródło: dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w środowisku lokalnym, opracowanie własne.

Opierając się na udzielone odpowiedzi respondenci swoje zaniepokojenie zgłosili by do:

-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (54,5%) jako instytucji, która budzi zaufanie wśród mieszkańców gminy Iwanowice, następną instytucją którą respondenci zaznaczyli był:

- Komisariat Policji 43,2%,

- Placówka Oświatowa (szkoła, przedszkole) 22,7%,

Najmniej przekonującymi dla ankietowanych formami wsparcia w sytuacji problemowych jest:

-Sąd (6,8%),

- Prokuratura (4,5%),
- Zespół interdyscyplinarny (4,5%),
- Służba zdrowia (4,5%),
- Kościół/parafia (4,5%),

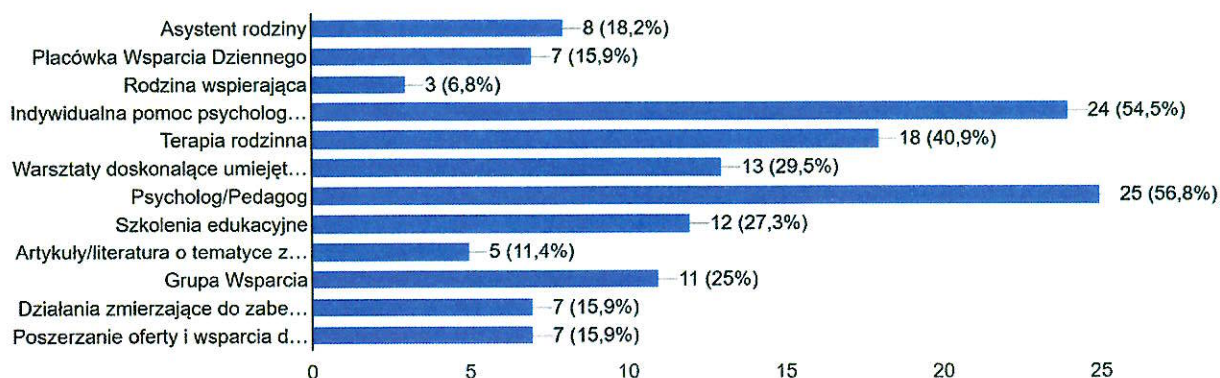
Najbardziej niepokojącym faktem jest to, że 18,2% respondentów nie zgłosiłoby problemów z sąsiedztwa do żadnej instytucji.

W następnym pytaniu respondenci zostali poproszeni o odpowiedź z jakich form wsparcia najchętniej by skorzystali w sytuacji trudności wychowawczych.

Wykres 13. Wykres z jakich form wsparcia można skorzystać w sytuacjach trudności wychowawczych

Z jakich form wsparcia Pan/Pani najchętniej by skorzystał/skorzystała w sytuacji trudności wychowawczych? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

44 odpowiedzi

Źródło: dane z badań ankietowych przeprowadzonym w środowisku lokalnym, opracowanie własne.

Z uzyskanych odpowiedzi wynika, że w sytuacji trudności wychowawczych najchętniej osoby skorzystaliby z:

- pomocy psychologicznej/pedagogicznej (56,8%),
- indywidualnej pomocy psychologicznej (54,5%),
- terapii rodzinnej (40,9%),
- warsztatów doskonalących umiejętności wychowawcze (29,5%),
- szkoleń edukacyjnych (27,3%),
- grup wsparcia (25%),
- asystenta rodziny (18,2%),
- placówka wsparcia dziennego (15,9%),
- działania zmierzające do zabezpieczenia potrzeb socjalno-bytowych (usługi opiekuńcze, pomoc finansowa, rzeczowa, dożywianie)(15,9%),
- artykuły, literatura o tematyce (11,4%),
- inni wybrali poszerzenie oferty i wsparcia dla rodzin z niepełnosprawnością,(15,9%),
- rodzina wspierająca (6,8%).

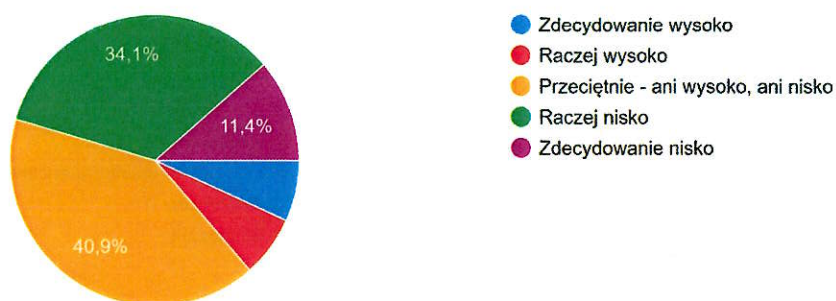

W następnym pytaniu zostali poproszeni o dostępność wskazanych form wsparcia na terenie gminy Iwanowice

Wykres 14. Dostęp do wskazanych form wsparcia

Jak ocenia Pan/Pani dostęp do wyżej wskazanych form wsparcia rodzinną na terenie gminy Iwanowice ? (wybierz jedną odpowiedź)

44 odpowiedzi

Źródło: dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w środowisku lokalnym, opracowanie własne.

Powyższy wykres przedstawia jak ankietowani ocenili dostępność wskazanych form wsparcia na terenie gminy Iwanowice

- przeciętnie- ani wysoko, ani nisko (40,9%),
- raczej nisko (34,1%),
- zdecydowanie nisko (11,4%),
- raczej wysoko i zdecydowanie wysoko (13,6%),

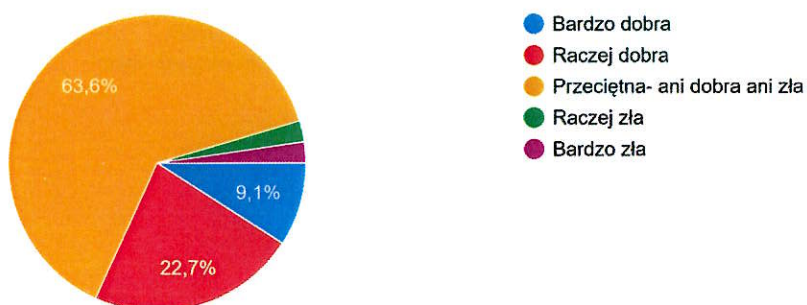

Ankietowani w następnym pytaniu zostali poproszeni o ocenienie oferowanej pomocy przez wyżej wskazane instytucje działające na rzecz rodzin z terenu gminy Iwanowice.

Wykres 15. Instytucje, które działają na rzecz rodzin na terenie gminy Iwanowice

Proszę ocenić oferowaną pomoc przez wyżej wskazane instytucje działające na rzecz rodzin z terenu gminy Iwanowice? (wybierz jedną odpowiedź)

44 odpowiedzi

Źródło: dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w środowisku lokalnym, opracowanie własne.

Ankietowani udzielili odpowiedzi, że oferowana pomoc działająca na rzecz rodzin z terenu gminy Iwanowice jest:

- bardzo dobra (9,1%),
- raczej dobra (22,7%),
- przeciętna- ani dobra ani zła (63,6%),
- raczej zła (2,3%),
- bardzo zła (2,3%),

W kolejnym pytaniu ankietowani zostali poproszeni o udzielenie odpowiedzi jakie działania należy podjąć, aby podnieść skuteczność działań na rzecz wspierania rodzin?

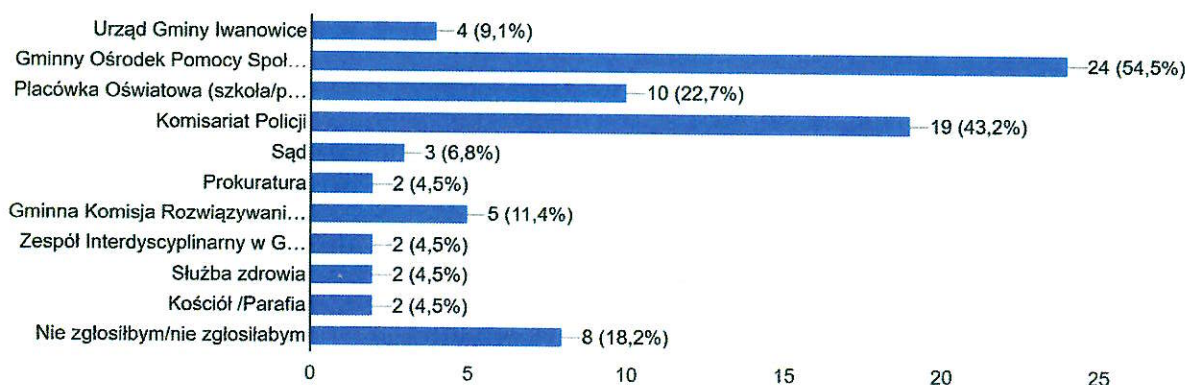
W oparciu o udzielone odpowiedzi można stwierdzić to, że ankietowani wskazali, że potrzebnym jest realizacja działań o charakterze profilaktycznym, zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem, realizacja działań o charakterze profilaktycznym, rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży, ponadto zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego np. psycholog, psychiatra, lepszą współpracę z poszczególnymi placówkami oraz pedagogizację rodziców takie działania mogą pomóc w przezwyciężaniu kryzysów rodzinnych.

Źródło: dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w środowisku lokalnym, opracowanie własne.

Wykres 16. Instytucje do których swoje zaniepokojenie można zgłosić na terenie gminy Iwanowice

Do której z instytucji zgłosiłby Pan/zgłosiłaby Pani swoje zaniepokojenie problemami rodziny z sąsiedztwa? (wybierz jedną odpowiedź)

44 odpowiedzi

Źródło: dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w środowisku lokalnym, opracowanie własne.

W następnym pytaniu ankietowani udzielili odpowiedzi, że swoje zaniepokojenie problemami rodziny z sąsiedztwa zgłosiliby do: Ośrodka Pomocy Społecznej (54,5%),

-Komisariat Policji (43,2%),

-Placówki Oświatowej (szkoła, przedszkole (22,7%),

-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (11,4%),

-Urzędu Gminy Iwanowice (9,1%),

-Sądu (6,8%),

-Prokuratury (4,5%),

-Zespół Interdyscyplinarny w Gminie (4,5%),

-Służby Zdrowia (4,5%),

-Kościół/Parafia (4,5%),

-Nie zgłosiłbym / nie zgłosiłabym (18,2%).

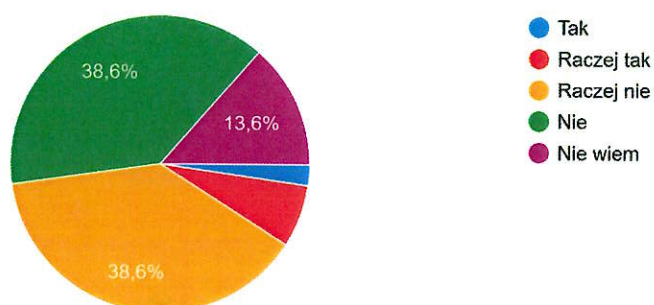

Ankietowani zostali także poproszeni o udzielenie odpowiedzi czy Pan/Pani jest zainteresowanym pełnieniem funkcji rodziny wspierającej.

Wykres 17. Zainteresowanie pełnieniem funkcji rodziny wspierającej

Czy jest Pan/Pani zainteresowany/a pełnieniem funkcji rodziny wspierającej? (wybierz jedną odpowiedź)

44 odpowiedzi

Źródło: dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w środowisku lokalnym, opracowanie własne

Z uzyskanych odpowiedzi wynika to że ankietowani:

-raczej nie (38,6%),

-nie (38,6%),

-nie wiem (13,6%),

-raczej tak i tak (9,2%).

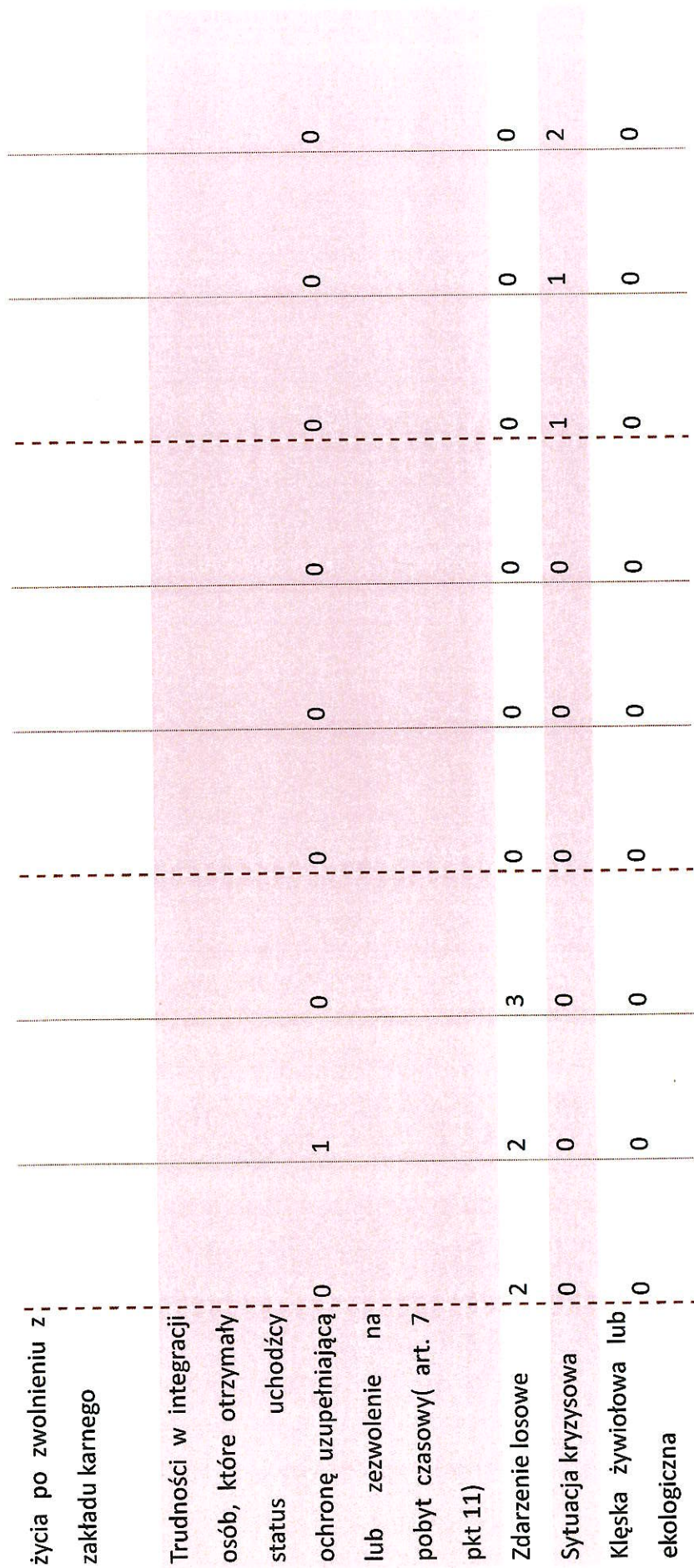

Tabela 4. Powody przyznania pomocy społecznej w latach 2021-2023r.

POWODY PRZYZNANIA POMOCY SPOŁECZNEJ W LATACH 2021-2023									
Powód trudnej sytuacji życiowej	2021 r.			2022 r.			2023 r.		
	Liczba rodzin			Liczba rodzin			Liczba rodzin		
	Ogółem	W tym na wsi	Liczba osób w rodzinach	Ogółem	W tym na wsi	Liczba osób w rodzinach	Ogółem	W tym na wsi	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	45	45	68	38	37	65	37	36	63
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	3	3	3	1	0	1	2	1	2
Potrzeba ochrony macierzyństwa	1	1	4	0	0	0	5	5	24
W tym potrzeba ochrony wielodzietności	1	1	4	0	0	0	3	3	14
Bezrobocie	45	45	84	35	35	75	22	22	52

Niepełnosprawność	58	58	66	46	45	64	41	39	50
Długotrwała lub ciężka choroba	65	65	101	62	61	90	53	51	79
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego -ogółem	12	12	43	12	12	50	11	11	48
W tym rodziny niepełne	8	8	22	3	3	12	3	3	13
Rodziny wielodzietne	5	5	25	5	5	26	3	3	15
Przemoc domowa	1	1	2	1	1	3	0	0	0
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Alkoholizm	4	4	7	4	4	7	3	3	12
Narkomania	0	0	0	0	0	0	1	1	1
Trudności w przystosowaniu do	1	1	1	1	1	1	2	2	2

Źródło :Dane uzyskane ze Sprawozdania rocznego z udzielonych świadczeń pomocy społecznej- pieniężnych, naturze i usługach.

Z powyższych danych wynika, że na przestrzeni ostatnich lat najczęstszymi powodami przyznania świadczeń były: długotrwała i ciężka choroba, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Różnorodność powodów przyznania pomocy społecznej jest duża, świadczy to o konieczności kontynuowania kompleksowych działań na rzecz wsparcia dziecka i rodziny. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Iwanowicach proponuje klientom z terenu gminy Iwanowice możliwość skorzystania z różnych form pomocy. W 2023r. pomoc i wsparcie w gminie Iwanowice uzyskało 122 osoby, co stanowiło 1,33% wszystkich mieszkańców gminy. W roku oceny w stosunku do 2022 roku, łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zwiększyła się o 19 osób. Natomiast liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej zwiększyła się w stosunku do roku poprzedniego o 3 osoby.

3. Wsparcie udzielane rodzinom w gminie Iwanowice

W 2023 roku realizowane były projekty socjalne:

-„Śniadanie Wielkanocne” dla samotnych mieszkańców Gminy Iwanowice”, które miało na celu przeciwdziałanie samotności wśród mieszkańców Gminy Iwanowice poprzez nawiązywanie kontaktów społecznych oraz zwiększenie uczestnictwa w aktywnościach społecznych.

-Projekt socjalny pt. „Rodzina znaczy Wiele”, projekt miał na celu zorganizowanie wsparcia rodzin poprzez wspólne spędzone chwile z okazji Dnia Dziecka.

-Projekt socjalny pt. „Wakacje tuż, tuż...”, ten projekt miał na celu zorganizowanie wsparcia rodzin poprzez wspólnie spędzone chwile.

-Warsztaty świąteczne pn. „Wspólne pieczenie pierników”-warsztaty miały na celu zintegrowanie rodzin, dzieci oraz poznanie tradycji Świąt Bożego Narodzenia jak również wzmocnienie poczucia własnej wartości.

-Projekt socjalny pt. „Świadomi przemocy”-projekt ten został zrealizowany we wszystkich szkołach zlokalizowanych na terenie gminy Iwanowice. Głównym celem projektu było zwiększenie świadomości młodzieży na temat przemocy domowej, zmniejszenie społecznego przyzwolenia na przemoc domową oraz skupienie uwagi społecznej na problem przemocy domowej.

Dane o osobach korzystających z pomocy i wsparcia Gmina- Zadania, OPS oraz MOPS, MOPR.

Świadczenia pieniężne z Pomocy Społecznej w latach 2022, 2023

Tabela 5. Świadczenia pieniężne z Pomocy Społecznej w latach 2022-2023r.

	Wyszczególnienie	Rok 2022	Rok 2023
Zasiłek stały	Liczba osób	27	26
	Kwota świadczeń w złotych	164 614	174 678
Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących	Liczba osób	25	24
	Kwota świadczeń w złotych	156 214	161 957
Zasiłek stały dla osoby w rodzinie	Liczba osób	2	2
	Kwota świadczeń w złotych	8 400	12 721
Zasiłek okresowy	Liczba osób	27	24
	Kwota świadczeń w złotych	32 631	28 768
	Liczba osób	14	8

Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia	Kwota świadczeń w złotych	27 118	17 532
Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby	Liczba osób	2	4
	Kwota świadczeń w złotych	684	3 153
Zasiłek okresowy z tytułu niesprawności	Liczba osób	11	11
	Kwota świadczeń w złotych	4130	65 31
Zasiłek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.	Liczba osób	0	1
	Kwota świadczeń w złotych	0	1 552
Zasiłek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust.4 a i 4b.	Liczba osób	0	0
	Kwota świadczeń w złotych	0	0
Zasiłek celowy	Liczba osób	64	66
	Kwota świadczeń w złotych	70 552	64 405

Zasiłek celowy przyznawany w ramach wieloletniego programu wspierania w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i domu”.	Liczba osób	22	19
	Kwota świadczeń w złotych	33 814	25 605
Zasiłek Celowy przyznany niezależnie od dochodu na podstawie art. 39a ust. 1 i 2.	Liczba osób	0	0
	Kwota świadczeń w złotych	0	0
Świadczenia niepieniężne z Pomocy Społecznej Posiłek Ogółem.	Liczba osób	23	28
	Kwota świadczeń w złotych	20 703	36 599
Posiłek świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego „Posiłek w Szkole i w Domu”.	Liczba osób	23	28
	Kwota świadczeń w złotych	20 703	36 599
Odpłatność Gminy za pobyt w	Liczba osób	8	9

Domu pomocy społecznej	Kwota świadczeń w złotych	276 923	287 292
Wspieranie Rodziny i Piecza Zastępcza.	Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	15	16
	Liczba rodzin wspierających	0	0
	Liczba asystentów rodziny	1	1
	Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	54 572	77 999

Źródło: Sprawozdanie z oceny zasobów pomocy Społecznej

4. Zasoby wspierające rodzinę i dziecko w gminie Iwanowice

Rodzina i dziecko wspierane są także przez zasoby w postaci instytucji i organizacji, które działają na terenie gminy i obejmują zasięgiem działania jej mieszkańców. Na terenie gminy Iwanowice działa Placówka Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży, „Planeta Marzeń”, która jest prowadzona przez Stowarzyszenie Życzliwa Dłoń. Prowadzenie placówki odbywa się w formie połączonej, tj. opiekuńczej, specjalistycznej, reedukacyjnej, psychologicznej, logopedycznej oraz placówki podwórkowej, w której może przebywać 26 dzieci. Działalność placówki była finansowana ze środków własnych Urzędu Gminy Iwanowice. Ponadto na terenie Gminy Iwanowice działa GCKIB, które oferuje dzieciom i młodzieży zajęcia, dzięki temu dzieci mogą rozwijać swoje zainteresowania oraz aktywnie zagospodarować swój wolny czas. Poniżej zostały przedstawione organizacje i instytucje, które podejmują działania na rzecz rodziny w gminie Iwanowice.

Tabela 6. Instytucje przyczyniające się do poprawy sytuacji rodzinna terenie Gminy Iwanowice.

Lp.	Instytucja	Obszar działania
1.	Urząd Gminy Iwanowice	Mieszkańcy gminy/ organizowanie imprez, wydarzeń kulturowych które mają na celu integrację rodzin.
2.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Mieszkańcy gminy/ udzielanie wsparcia i pomocy osobom i rodzinom potrzebującym.
3.	Punkt Informacji wsparcia i pomocy dla osób dotkniętych przemocą domową	Mieszkańcy gminy/ poradnictwo prawne i psychologiczne dla osób dotkniętych przemocą domową.
4.	Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocą domową	Mieszkańcy gminy/ udzielanie pomocy doświadczających przemocy domowej oraz pomoc dla rodzin dotkniętych problemem alkoholowy.
5.	Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Osoby dotknięte chorobą alkoholową i członkowie ich rodzin/ działania profilaktyczne, kierowanie na leczenie.
6.	Gminne Centrum Kultury i Bibliotek w Iwanowicach	Społeczność lokalna/ organizacja imprez kulturowych i rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży rodzin i osób starszych. Zajęcia tematyczne dla dzieci i młodzieży.
7.	Komisariat Policji w Skale	Mieszkańcy gminy/zabezpieczenie bezpieczeństwa i ładu publicznego, interwencje w środowisku, monitorowanie środowisk zagrożonych, współpraca z GOPS.

8.	Parafie Rzymsko-Katolickie	Mieszkańcy gminy/ min. promowanie wzorów i właściwych postaw w rodzinie i społeczeństwie.
9.	Koła Gospodyń Wiejskich	Skierowanie do wszystkich mieszkańców społeczności lokalnej/ działania podtrzymujące ludową tradycję, wspieranie osób w podeszłym wieku w integracji z młodzieżą.
10.	Kluby Seniora	Osoby Starsze z terenu Gminy Iwanowice/ spotkania okazjonalne, integracyjne, zajęcia rękodzieła.
11.	Placówka Wsparcia Dziennego dla dzieci i młodzieży	Wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży , wyrównanie zdiagnozowanych deficytów.
12.	Stowarzyszenia na terenie gminy Iwanowice	Oddziaływanie na młodego człowieka w tym zagrożonym wykluczeniem społecznym.
13.	Dzienny Dom Senior +	Osoby starsze z terenu Gminy Iwanowice, spotkania okazjonalne, integracyjne, zajęcia rękodzieła.

Ponadto rodziny i dzieci z gminy Iwanowice mogą korzystać ze wsparcia instytucji i organizacji z poza terenu gminy działające na rzecz rodziny m.in.:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krakowie,
- Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Krakowie,
- Ośrodka dla Osób dotkniętych Przemocą w Krakowie,
- Stowarzyszenia, Fundacje,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,

5. Przemoc domowa -Procedura „Niebieskie Karty”

Przemoc domowa narusza podstawowe prawa człowieka w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowanie godności osobistej. Władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności, w celu zwiększenia skuteczności i przeciwdziałania przemocy domowej stanowi Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r.

o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U z 2024 r. poz. 424 z późn. zm.)

Ustawa określa:

- 1.zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
2. zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą domową,
3. zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc domową,

Przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystując przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszając prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności narażające te osoby na naruszenie praw i dóbr osobistych, oraz powodowanie cierpienia i bólu. Wyróżniamy następujące formy przemocy: fizyczną, psychiczną, seksualną, ekonomiczną, zaniedbanie, cyberprzemoc. Przemoc może być skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie, dlatego tak istotne jest jej przeciwdziałanie oraz tworzenie interdyscyplinarnego systemu pomocy osobom krzywdzonym. Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej. Ośrodek Pomocy Społecznej w Iwanowicach realizuje zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz prowadzi obsługę administracyjną Zespołu Interdyscyplinarnego.

Tabela 7. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia GOPS z powodu przemocy domowej.

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	176	208	193
Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia GOPS z powodu przemocy domowej	1	1	0
Udział %	0,6	0,5	0,0

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za rok 2021, 2022 i 2023 rok.

Na przestrzeni analizowanych lat dostrzegalna jest względnie stała liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu przemocy: w latach 2021-2022 było to po 1 rodzinie, natomiast w 2023 roku nie odnotowano takiego przypadku. W zakresie ich udziału procentowego w ogóle liczby rodzin korzystających ze wsparcia GOPS zauważyć można spadek: w 2021 roku wartość kształtowała się na poziomie 0,6%, w 2022 roku-0,5% natomiast w 2023 roku z uwagi na brak podobnych przypadków 0,0%.

Tabela 8. Dane statystyczne dotyczące działalności Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych w latach 2021-2023r.

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	4	5	4
Liczba funkcjonowania grup diagnostyczno-pomocowych	19	22	25
Liczba spotkań grup diagnostyczno-pomocowych	46	68	106

Źródło: Sprawozdanie z działalności GOPS za rok 2021, 2022 i 2023

W 2023 roku liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego wyniosła 4, co oznacza, że na przestrzeni ostatnich trzech lat uległa niewielkim wahaniom. Liczba funkcjonujących grup diagnostyczno-pomocowych w 2023 roku wyniosła 25, jednocześnie była to najwyższa liczba odnotowania w analizowanym przedziale czasu. Liczba grup w 2023r. kształtowała się na poziomie 106, a więc w analizowanym okresie wykazywała tendencję wzrostową.

Tabela 9. Dane dotyczące osób doznających przemocy domowej objętych procedurą „Niebieskie Karty” w latach 2021-2023r.

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba kobiet	16	20	19
Liczba mężczyzn	3	3	7
Liczba dzieci	6	2	15
ogółem	25	25	41

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za 2021, 2022 i 2023 rok

W 2023r. liczba osób doznających przemocy domowej wyniosła 41, w tym 19 kobiet, 7 mężczyzn oraz 15 dzieci. W porównaniu do lat poprzednich (2021-2022) ogólna liczba osób doznających przemocy uległa wzrostowi na poziomie 64,0%. Przemoc domowa to problem, który dotyka różnorodne grupy społeczne, niezależnie od płci, wieku, poziomu wykształcenia, zajmowanej pozycji społecznej, czy zawodu. Niemniej jednak na terenie gminy Iwanowice wyraźnie zaznacza się przewaga kobiet wśród osób doznających przemocy. Zauważyć tutaj można, że na przestrzeni analizowanych lat uległa znacznym wahaniom.

Tabela 10. Liczba osób stosującą przemoc domową objętych procedurą „Niebieskie Karty” w latach 2021-2023

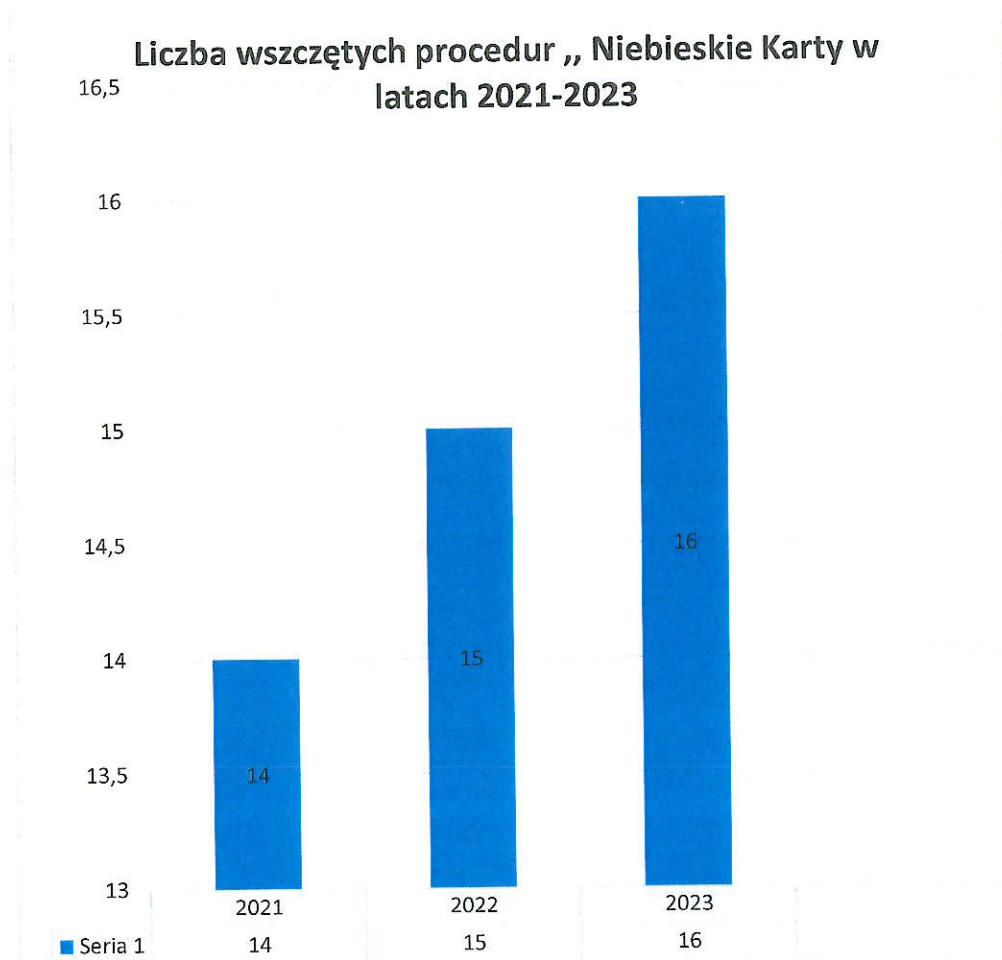
Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba kobiet	3	5	5
Liczba mężczyzn	17	18	21
Ogółem	20	23	26

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za 2021, 2022 i 2023 rok.

Analizując powyższe w 2023 roku liczba osób stosująca przemoc domową wyniosła 26, w tym 5 kobiet oraz 21 mężczyzn. W porównaniu do 2022 roku ogólna liczba stosujących przemoc uległa zwiększeniu o 3, z kolei w stosunku do roku bazowego zauważyć można wzrost o 6 osób. W każdym roku to mężczyźni dominowali jako osoby stosujące przemoc.

Wykres 18. Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” w latach 2021-2023

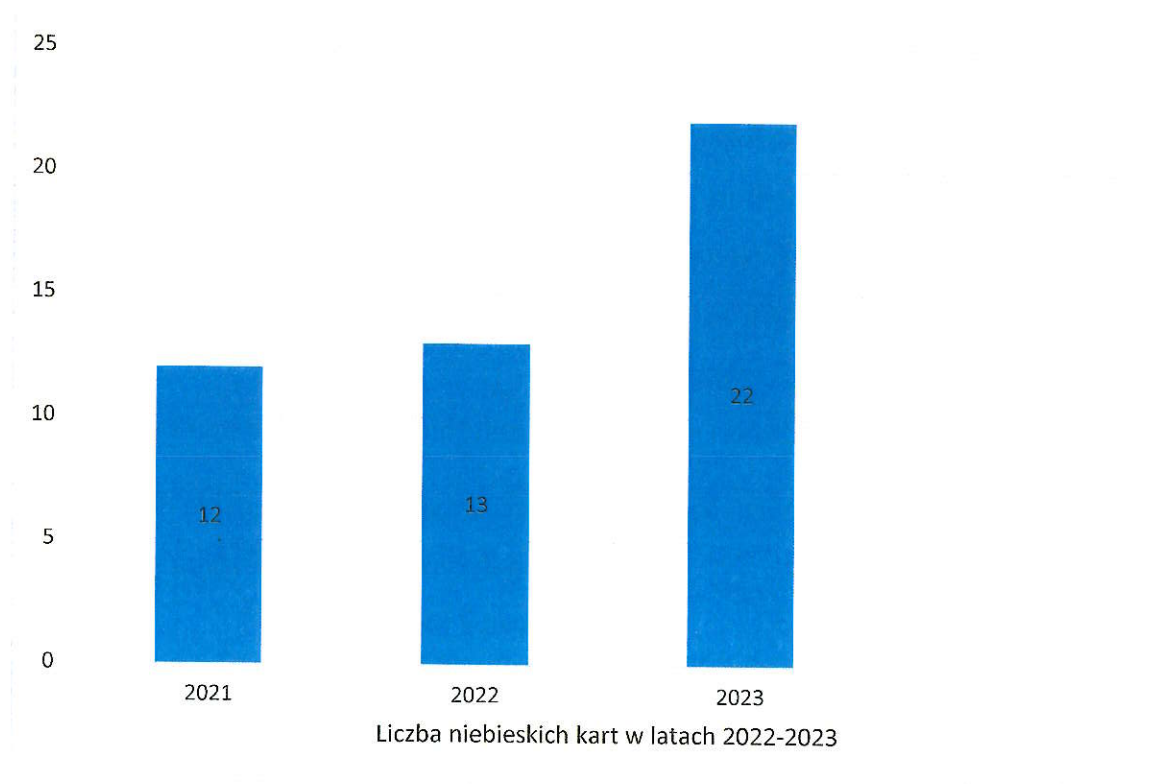

Źródło: Sprawozdanie z realizacji zadań własnych gminy oraz innych działań podejmowanych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie za 2021, 2022 i 2023 rok.

Na przestrzeni analizowanych lat liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” uległa wzrostowi -w 2021 roku było to 14 formularzy, w 2022 roku-15, natomiast w 2023 roku-16. Zdecydowana większość procedur została wszczęta przez Policję.

Wykres 19. Liczba zakończonych procedur „ Niebieskie Karty” w latach 2021-2023

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za 2021, 2022 i 2023 rok.

Na przestrzeni analizowanych lat liczba zakończonych procedur „ Niebieskie Karty” na terenie Gminy uległa wzrostowi, osiągając w 2023 roku najwyższą wartość – 22 procedur, przy czym 15 z nich zakończono z powodu ustania przemocy domowej, natomiast pozostałe 7 z uwagi na brak zasadności podejmowania działań.

6. Analiza SWOT

Opracowana diagnoza, a także potrzeby i oczekiwania zgłaszające przez osoby działające na obszarze wsparcia rodziny umożliwiały sporządzanie analizy SWOT (ang. Strengths-mocne strony, weaknesses-słabe strony, opportunities-szanse, threats-zagrożenia), która określa mocne i słabe strony, a tak także szanse i zagrożenia systemu wsparcia w Gminie Iwanowice.

Tabela 10. Analiza Swot

Mocne strony (strengths)	Słabe strony (weaknesses)
Dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników służby pomocy społecznej, policji, pracowników oświaty,	Bezradność i niskie kwalifikacje opiekuńczo-wychowawcze rodziców,
Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny,	Niski poziom świadomego rodzicielstwa,
Wsparcie stypendialne dla dzieci i młodzieży,	Uzależnienie rodzin od pomocy społecznej,
Wsparcie rodzin wielodzietnych -Karta Dużej Rodziny, Projekty „Szansa na zmianę”	Stereotypowe postrzeganie Pomocy Społecznej, jako instytucji przyznającej tylko środki finansowe,
Prowadzenie intensywnej pracy socjalnej w środowiskach osób objętych wsparciem pomocy społecznej	Bierna postawa osób wobec problemów występujących w rodzinie, niechęć do nawiązania współpracy z placówkami niosącymi pomoc w tym zakresie,
Zatrudnienie asystenta rodziny w ramach stosunku pracy w systemie zadaniowego czasu pracy,	Niechęć rodzin do nawiązania współpracy z placówkami niosącymi pomoc, asystentem rodziny,
Liczne oddziaływania profilaktyczne prowadzone w placówkach oświatowych	Wzrost liczby zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży,

zlokalizowanych na terenie gminy Iwanowice,	
Funkcjonowanie Placówki Wsparcia Dziennego „Planeta Marzeń” dla dzieci i młodzieży oraz Stowarzyszeń na terenie Gminy Iwanowice,	Placówka ze względu na ograniczenia przestrzenne nie jest w stanie zapewnić popytu na oferowane usługi,
Działalność Dziennego Domu Senior+ na terenie gminy Iwanowice	Zbyt mała aktywność społeczności lokalnej w zakresie podejmowania działań we wspieraniu seniorów,
Dobra współpraca z organizacjami pozarządowymi,	Ograniczony dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej, niewystarczający zasób lekarzy psychiatrów dziecięcych,
Szanse (opportunities)	Zagrożenia (threats)
Wzrost świadomości i wiedzy na temat wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych,	Bezradność i niskie kwalifikacje opiekuńczo-wychowawcze rodziców,
Aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych,	Zanik więzi i tradycji rodzinnych,
Poprawa samodzielnego funkcjonowania rodzin dysfunkcyjnych w społeczeństwie lokalnym,	Zaniedbania emocjonalne u dzieci i młodzieży,
Rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym,	Uzależnienia członków rodziny od alkoholu, środków odurzających, internetu,
Rozwój asystentury rodzinnej,	Wzrost agresji wśród dzieci i młodzieży,
Wzmocnienie współpracy pomiędzy jednostkami pomocy społecznej a sądami, policjami, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, kościołami,	Niski poziom świadomego rodzicielstwa,

Możliwość podnoszenia kwalifikacji przez pracowników OPS w Iwanowicach,	Brak pozytywnych wzorców osobistych w rodzinach dysfunkcyjnych, odrzucenie autorytetów,
Realizacja rządowych programów i możliwość pozyskiwania funduszy unijnych	Rozpad związków (rozwody, separacje) Wzrost przemocy domowej, Rosnący brak wsparcia wśród mieszkańców, Izolacja społeczna mieszkańców,

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań OPS, AR.

III Cele i zadania Programu na lata 2025-2027

„Wspieranie rodzin w wypełnianiu i przywracaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych”.

Cele szczegółowe:

- 1.1. Kształtowanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodzin oraz podniesienie ich świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny.
- 1.2. Przeciwdziałanie marginalizacji degradacji społecznej rodzin doświadczających trudności opiekuńczo-wychowawczych.
- 1.3. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb dziecka i rodziny.

Cel szczegółowy: 1. Kształtowanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodzin oraz podniesienie ich świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny.

Tabela 11. Cel szczegółowy Kształtowanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodzin oraz podniesienie ich świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny.

Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Wskaźniki	Źródło finansowania
1.Wspieranie rodzin i dzieci przez asystenta rodziny	2025-2027	GOPS, Asystent rodziny,	-Liczba wspieranych rodzin,	Administracja rządowa, samorząd gminy,
2.Pomoc rodzinom doświadczającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.	2025-2027	GOPS, PCPR, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Punkt Informacji Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą Domową, Placówki Oświatowe,	-Liczba rodzin objęta pomocą,	Administracja rządowa, samorząd gminy,

3.Zabezpieczenie podstawowych potrzeb osobom i rodzinom o niskim statusie materialnym.	2025-2027	GOPS, Organizacje pozarządowe,	-Liczba rodzin korzystających z pomocy, -Liczba rodzin korzystających z świadczeń rodzinnych, -Liczba rodzin korzystających z Funduszu alimentacyjnego, -Liczba rodzin korzystających ze stypendium szkolnego, -Liczba rodzin korzystających z wyprawki szkolnej, -Liczba dzieci korzystających z dożywiania w szkole,	Administracja rządowa, samorząd gminy,
4.Wzmacnianie rodzin poprzez zapewnienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego min.	2025-2027	GOPS, PCPR, Placówki Oświatowe, Służba Zdrowia,	-Liczba rodzin korzystających z porad,	Samorząd gminy, Administracyjna rządowa,

psychologicznego, pedagogicznego.				
5.Wspieranie organizacji działających na rzecz dziecka i rodziny.	2025-2027	Urząd Gminy. OPS, Placówki oświatowe, GCKIB,	-Liczba wspieranych rodzin,	Administracja rządowa, Samorząd gminy,
6.Kursy, szkolenia, warsztaty dla pracowników instytucji wspierających rodzinę.	2025-2027	GOPS, PCRR, ROPS,	-Liczba szkoleń, kursów, warsztatów, -Liczba uczestników,	Samorząd gminy, Administracja rządowa, organizacje pozarządowe,

Cel szczegółowy: 2. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin doświadczających trudności opiekuńczo-wychowawczych.

Tabela 12. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin doświadczających trudności opiekuńczo-wychowawczych

Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Wskaźniki	Źródło finansowania
1.Analiza sytuacji rodzin , w których dzieci zagrożone są demoralizacją i wykluczeniem społecznym,	2025-2027	GOPS, Placówki oświatowe, Policja	-Liczba dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym,	Samorząd gminy, Administracja rządowa,

2.Współpraca z zespołem interdyscyplinarnym, organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami działającymi na rzecz dziecka i rodziny dotkniętej przemocą,	2025-2027	GOPS, Zespół interdyscyplinarny, Punkt Informacji Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą Domową, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja,	-Liczba dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym,	Samorząd gminy, Administracja rządowa,
3.Realizacja programów profilaktycznych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży,	2025-2027	GOPS, Placówki Oświatowe, Organizacje pozarządowe,	-Liczba programów, szkoleń, ulotek, plakatów	Samorząd gminy,
4.Organizowanie specjalistycznego poradnictwa min. psychologicznego, pedagogicznego, prawnego na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	2025-2027	GOPS, Punkt Informacji Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocy Domowej, Placówki Oświatowe, Służba Zdrowia	-Liczba osób korzystających ze wsparcia specjalistów, psycholog, pedagog, prawnego,	Samorząd gminy,

Cel szczegółowy: 3. Zapewnienie bezpieczeństwa dziecka i rodziny.

Tabela 13. Zapewnienie bezpieczeństwa dziecka i rodzinie

Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Wskaźniki	Źródło finansowania
1.Wsparcie rodzin posiadających trudną sytuację.	2025-2027	GOPS, Asystent rodziny, Placówki Oświatowe, Służba zdrowia,	-Liczba rodzin,	Samorząd gminy,
2.Współpraca rodzin z podmiotami i instytucjami zajmującymi się rodziną.	2025-2027	GOPS, Placówki Oświatowe, Sąd Rodzinny, Służba Zdrowia, Policja, PCPR,	-Liczba rodzin	Samorząd gminy,
3.Edukacja rodzin w zakresie postaw prozdrowotnych i monitoring sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin wymagających wsparcia.	2025-2027	Służba zdrowia, Placówki Oświatowe,	-Liczba działań edukacyjnych, prozdrowotnych, liczba uczestników,	Samorząd gminy,

4.Organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych.	2025-2027	GOPS, GCKIB, MKO,	-Liczba uczestników wypoczynku	Samorząd gminy, Administracja rządowa,
5.Współfinansowanie pobytu dzieci W instytucjonalnej pieczy zastępczej.	2025-2027	Urząd Gminy, OPS,	-Liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.	Samorząd gminy, administracja rządowa

Źródła Finansowania

Zadania realizowane w ramach Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Iwanowice na lata 2025-2027 finansowane będzie z środków własnych JST, z budżetu państwa, funduszu pracy.

IV Monitoring i ewaluacja programu

Zakładanym efektem realizacji programu jest polepszenie sytuacji dziecka i rodziny. Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Iwanowice na lata 2025 – 2027 jest dokumentem otwartym, podlegającym ewaluacji i monitoringowi. Pozwoli to na analizę, ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań. Dzięki ewaluacji i monitoringowi możliwe będzie usprawnianie i modyfikowanie zapisów programowych. Działania są ukierunkowane na współpracę różnych grup społecznych oraz instytucji, celem odbudowania właściwych relacji rodzinnych w tym pozostawienie dzieci w miejscu zamieszkania. Monitoring i ewaluacja prowadzone będą raz do roku przez jednostkę koordynującą Gminny Program Wspierania Rodziny – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Iwanowicach. Sprawozdanie z realizacji programu będzie stanowiło odrębny dokument sprawozdawczy, przedkładany corocznie Radzie Gminy Iwanowice, w terminie do 31 marca każdego roku.

Spis tabel:

Tabela 1. Demografia na przestrzeni lat 2018-2023	6
Tabela 2. Liczba kobiet i mężczyzn według sołectw najliczniej zamieszkałych gminą w 2023r.....	8
Tabela 3. Przyrost naturalny w 2023r.....	9
Tabela 4. Powody przyznania pomocy społecznej w latach 2021-2023r.	34
Tabela 5. Świadczenia pieniężne z Pomocy Społecznej w latach 2022-2023r.....	38
Tabela 6. Instytucje przyczyniające się do poprawy sytuacji rodzinna terenie Gminy Iwanowic.	42
Tabela 7. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia GOPS z powodu przemocy domowej.	45
Tabela 8. Dane statystyczne dotyczące działalności Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych w latach 2021-2023r.....	46
Tabela 9. Dane dotyczące osób doznających przemocy domowej objętych procedurą „Niebieskie Karty” w latach 2021-2023r.	46
Tabela 10. Analiza Swot	50
Tabela 11. Cel szczegółowy Kształtowanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodzin oraz podniesienie ich świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny.	53
Tabela 12. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin doświadczających trudności opiekuńczo-wychowawczych	55
Tabela 13. Zapewnienie bezpieczeństwa dziecka i rodzinie	57

Spis wykresów:

Wykres 1. Płeć mieszkańców gminy Iwanowice	10
Wykres 2. Wiek badanych osób.....	11
Wykres 3. Wykształcenie	12
Wykres 4. Reprezentowana instytucja	13
Wykres 5. Stan cywilny	14
Wykres 6. Sytuacja materialno-bytowa rodzin z terenu gminy Iwanowice	15
Wykres 7. Problemy, które najczęściej występują w rodzinach	16
Wykres 8. Nasilenie problemów w ostatnich 3 latach w gminie Iwanowice	18
Wykres 9. Negatywne zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży z terenu gminy Iwanowice	19
Wykres 10. Działania mające na celu zapobieganie lub ograniczenie występowania problemach w rodzinach z terenu gminy Iwanowice.....	21
Wykres 11. Instytucje i organizacje, które przyczyniły się do poprawy sytuacji rodzin na terenie gminy Iwanowice	24
Wykres 12. Instytucje do których respondenci zaliczyli by swoje zaniepokojenie problemami rodziny z sąsiedztwa.....	26
Wykres 13. Wykres z jakich form wsparcia można skorzystać w sytuacjach trudności wychowawczych	27
Wykres 14. Dostęp do wskazanych form wsparcia	29
Wykres 15. Instytucje, które działają na rzecz rodzin na terenie gminy Iwanowice.....	30
Wykres 16. Instytucje do których swoje zaniepokojenie można zgłosić na terenie gminy Iwanowice .	31
Wykres 17. Zainteresowanie pełnieniem funkcji rodziny wspierającej	33
Wykres 18. Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” w latach 2021-2023	48
Wykres 19. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” w latach 2021-2023.....	49

Załączniki:

Zał. 1 - Ankieta dotycząca sytuacji rodzin z terenu gminy Iwanowice

WÓJT
Robert Lisowski

Natalia Trzaska
ADWOKAT

Gmina Iwanowice
2024r.